

Foaie religioasă de învățătură, cateheză și informare, pentru zidirea su-
fletească a credincioșilor

Pentru o viață frumoasă, arzând în flacăra credinței și a iubirii

SFÂNTUL PROROC ILIE

APARE GRATUIT DUMINICA NR. 3 / 30 IANUARIE ANUL IV, 2022

TROIȚĂ DE ARHIEREI ȘI DASCĂLI AI ORTODOXIEI

Despre Sfinții Trei Ierarhi se spune că sunt trei ferestre prin care lumea a privit spre Hristos și a primit lumina de la El. Prin Sfântul Vasile cel Mare au descoperit chemarea către asceză și viață călugărească, prin Sfântul Grigorie de Dumnezeu Cuvântătorul au ajuns la înălțimea teologiei și a învățaturii dogmatice a Bisericii, iar prin Sfântul Ioan Gură de Aur au văzut aspectul vieții practice din Evanghelia Mântuitorului.

Toți trei au urmat cursurile celor mai mari școli de filozofie, retorică, și oratorie a vremii. Între aceste centre amintim Cezareea Capadociei, Alexandria, Antiohia, Atena și Constantinopol.

S-au născut în familii evlavioase cu mame sfinte, cuviincioase și foarte stăruitoare în rugăciune. Emilia, mama Sfântului Vasile cel Mare a născut 6 copii, din care trei sfinți Sfânta Macrina cea Tânără, Sfântul Petru al Sevastiei și Sfântul Grigorie de Nyssa. Nona, mama Sfântului Grigorie Teologul, sfântă care a născut trei copii: Sfânta Gorgonia (23 februarie), Sfântul Chesarie (9 martie) și Sfântul Grigorie Teologul (25 ianuarie).

Sfânta Antusa, mama Sfântului Ioan Gura de Aur, văduvă la numai 20 de ani, l-a crescut pe Ioan dedicându-se cu râvnă și perseverență educației fiului ei, renunțând la recăsătorire. Toată viața ei s-a rugat pentru întoarcerea fiului ei. Retorul și profesorul Libanius atunci când a fost întrebat Care este cel mai mare regret al său? Acesta a răspuns arătând că pe Ioan cel mai bun elev și discipol al său l-au furat creștinii.

Se spune că în vremea studenției și a pregătirii în marile centre universitare ale vremurilor lor, cei trei ierarhi nu au cu-

nocut un alt drum decât cel al școlii, al bisericii și acasă.

Provenind din familii bogate, Sfinții Trei Ierarhi au înțeles că scopul vieții creștine nu este acela de a acumula bogății materiale ci de a veni în sprijinul celor neajutorați și săraci. Sfântul Vasile cel Mare a înființat pentru prima dată așezăminte pentru bolnavi numite vasilade. Iau ființă primele spitării sau farmacii, primele spitale și așezăminte pentru bolnavii contagioși, adăposturi pentru săraci și călători. Toată averea moștenită de la părinți au împărțit-o în așa fel încât opera caritabilă a Bisericii să se dezvolte foarte mult în vremea lor. Ne amintim faptul că Biserica abia ieșită din perioada persecuțiilor și a prigonirilor avea mare nevoie pentru a răspunde nevoilor și cerințelor de ajutorare a creștinilor. Situația creștinilor nu era foarte bună și una înfloritoare. De abia ieșiseră din catacombe, cultul creștin era în formare, mulți se botezau și

îmbrățișau credința Mântuitorului Iisus Hristos. De abia acum se dezvolta Biserica și începe să cunoscă cea mai înfloritoare perioadă numită „Secolul de aur al creștinismului”. „Secolul de aur”, nu se referă la cantitatea de aur, ci pentru frumusețea învățăturilor pe care Sfinții Părinți le-au lăsat în operele lor, pentru activitatea filantropică și socială, pentru modelele de păstori și ierarhi. Peste toate acestea a venit și perioada primelor sinoade ecumenice când au fost fixate învățătura noastră de credință. Ereziile apărute și controversele ideologice legate de învățătura de credință reprezintă un alt aspect vrednic de luat în seamă în vremea acestor mari ierarhi și păstori ai Bisericii prăznuiți astăzi.

Astfel Sfântul Grigorie de Nazians a condus prima parte a lucrărilor Sinodului al II-lea ecumenic de la Constantinopol din anul 381, unde au participat 150 de episcopi.

Numele de Teologul i s-a atribuit în special datorită celor „Cinci Cuvântări Teologice” ținute la Constantinopol, în Capela Învierii toate împotriva arienilor.

Opera Sfântului Ierarh Grigorie Teologul este cuprinsă în 4 volume din "Patrologia Greca" și anume în volumele (35 – 38). Opera cu prinde cuvântări și discursuri, Cuvântări dogmatice, Cuvântări la sărbători mari, Panegirice în cinstea sfinților, Necrologuri, două Invective, Cuvântări ocazionale, Poeme teologice și istorice și un număr impresionant de 245 de scrisori. Sfântul Grigorie Teologul este ocrotitorul văduvelor.

Opera Sfântului Ioan Gură de Aur cuprinde 18 volume în Ediția Migne și, de asemenea, este răspândită în aproximativ 2000 de manuscrise. Sf. Ioan Gură de Aur este protectorul per-

AL CELVI DINTRE SFINȚI, PĂRINTELVI NOSTRVI ANTONIE CEL MARE

25. Cei ce caută viața cea virtuoasă și iubitoare de Dumnezeu, trebuie să se izbăvească de înalta părere de sine și de toată slava cea deșartă și mincinoasă și să se silească spre buna îndreptare a vieții și a socotinței. Căci mintea neschimbăcioasă și iubitoare de Dumnezeu, este suire și cale către Dumnezeu.

21. Cercetează și probează cele ale tale, deoarece căpeteniile și stăpânitorii numai peste trup au stăpânire, nu și peste suflet. Acest lucru să-ți fie totdeauna în grijă. Deci dacă poruncesc ucideri, sau fărădelegi, sau nedreptăți vătămătoare de suflet, nu trebuie să li te supui, chiar de ți-ar chinui trupul. Căci Dumnezeu a creiat sufletul liber și de sine stăpânitor în cele ce le face, bine sau rău. (**FILOCALIA I**, Capete **12** și **26**).

În fiecare duminică și sărbătoare, de la ora 8:00, Utrenia, Acatist, Sfânta Liturghie și Parastas (după caz).

soanelor care suferă de epilepsie, patron al celor care trebuie să se exprime în public (oratori, prezentatori, conferențieri etc.)

Binecredinciosul voievod Vasile Lupu, în anul 1639, în timpul păstoririi Sfântului Mitropolit și cărturar Varlaam al Moldovei a ridicat în Iași o frumoasă biserică închinată în cinstea Sfinților Trei Ierarhi, arătând aspirația domnitorilor români spre lumea bizantină.

Rugăm pe Sfinții Trei Ierarhi să ne fie călăuzitori și rugători pentru a nosătră mântuire și slava Prea Sfintei Treimi în veci, Amin. (Pr. Daniel Țăranu)

**DUMINICA
XXXII-A
DUPĂ RV-
SĂLII**

Sfântul, slăvitul și mult lăudatul **Apostol Zaheu** însemnând „cel curat”, „cel pur”), a fost unul dintre Cei Șaptezeci

de Apostoli ai Domnului Iisus Hristos. Zaheu este simbolul bogatului nedrept dar apoi pocăit, al celui pierdut și îndreptat, care aduce mântuirea nu numai pentru sine dar și pentru întreaga sa casă. El reprezintă un exemplu de pocăință, alături de alte cazuri precum Manase, răufăcătorul de pe cruce, fiul risipitor, David sau Maria Egipteanca. Prăznuirea sa se face la 20 aprilie.

Zaheu era mai marele-vameșilor, era foarte bogat și locuia în Ierihon. Fiind mic de statură s-a suit într-un sicomor ca să-l vadă pe Iisus Hristos. Iar Iisus venind în locul acela i-a spus să se coboare degrabă căci dorea să poposească în casa lui, ceea ce a stârnit murmurele multora în legătură cu găzduirea la un om păcătos. Zaheu a coborât și a spus: *Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor și, dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit. Iar Iisus i-a răspuns: Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, căci și acesta este fiu al lui Avraam./ Căci Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut.*(Luca 19,1-10). După Înălțarea la Cer a Mântuitorului, Sfântul Zaheu l-a însoțit pe Sfântul Apostol Petru în călătoriile sale misionare. Tradiția spune că Zaheu a fost numit episcop în Cezareea Palestinei de către sfântul apostol Petru, și că

a murit în pace ca primul episcop al Cezareii.

Biserica îl pomenește pe Zaheu și în **Duminica lui Zaheu**, când este citit textul din Luca 19, 1-10, unde este descrisă întâlnirea lui cu Mântuitorul. În Tipicul slav, Duminica lui Zaheu este și Duminica de dinainte de începerea Triodului (cu toate că în Tipicul bizantin ea poate să apară mai devreme). Această pericopă evanghelică este citită chiar înainte de începerea Postului mare pentru a ne învăța că fiecare om trebuie să se pocăiască de păcatele sale.

Astfel, călătoria prin Postul mare trebuie să înceapă cu recunoașterea păcătoșeniei noastre, cum a făcut Zaheu înaintea Domnului. El a promis repararea greșelilor și a păcatelor sale prin dăruirea a jumătate din averea sa săracilor și prin restituirea împătrit a tot ceea ce încasase pe nedrept. Astfel, el s-a așezat dincolo de cerințele Legii celei Vechi (Exod 22,3-12), care prevedea compensarea cel mult dublă pentru lucrurile luate pe nedrept. La fel ca Zaheu care „dorea să îl vadă pe Iisus” (Luca 19,3), și noi trebuie să intrăm în Postul mare cu acest gând care să ne călăuzească în călătoria spre Paști. Acesta fiind primul pas spre mântuire, (https://ro.orthodoxwiki.org/Apostolul_Zaheu).

Căința e începutul lepădării de voia proprie, începutul supunerii în fața voii lui Dumnezeu. Trăind în voia sa, omul ajunge curând în vizuina fiarelor, în ocolul vitelor, lipsit de vrednicia sa împăratească. Nu este om pe pământ care să fi trăit după voia sa și să fi rămas om. “Om” nu e niciodată sinonim cu “voie proprie”; om în toată puterea cuvântului e numai acela care se supune unei voințe mai înalte, voința dreaptă și nebiruită a lui Dumnezeu. Cine trăiește după voia sa trăiește în nebunie, în întuneric și în scrâșnirea dinților. Însuși trupul îi e întuneric și scrâșnet, la fel și sufletul. Voia de sine deschide ușa viermelui neadormit care devoră și trupul și sufletul. Căința este descoperirea cuibului de șerpi din sine însuși. “Vai mie”, strigă înspăimântat păcătosul ai cărui ochi s-au deschis și vede, “Vai mie, de unde au crescut în mine viermii aceștia? Cine mă va izbăvi de ei?”

Evanghelia de astăzi ne

înfățișează un păcătos care s-a întors. Este Zaheu cel mic de stat, care s-a înălțat ca să-L vadă pe Hristos Cel Preaînalt; care s-a curățit prin pocăință ca să-L întâlnească pe Hristos Cel Preacurat; care s-a vindecat de lepra avariției prin puterea lui Hristos Cel Atotputernic. Domnul a întors mulți păcătoși la pocăință; a găsit și a mântuit mulți din cei ce erau pierduți; a chemat la El mulți rătăciți și i-a adus pe calea cea dreaptă. Din dumnezeiască rânduială, în Evanghelie sunt pomenite doar câteva pilde de pocăință, pline însă de învățăminte din neam în neam. Pilda Apostolului Petru ne arată căderea în mai multe rânduri din pricina fricii de oameni, și căința înnoită ca răspuns la dragostea lui Dumnezeu. Pilda femeii păcătoase ne dezvăluie lepra desfrâului și vindecarea de lepra aceasta. Pilda lui Zaheu ne arată lepra lăcomiei și vindecarea de ea. Pilda tâlharului pocăit pe cruce ne arată puțința mântuirii și puterea mântuitoare a căinței fie și pentru cei mai mari nelegiuți, și fie și în ultima clipă: a morții. Toate acestea sunt pilde ale unei căințe pline de nădejde, care duc la viață. Ele ne stau dinainte tocmai pentru ca, în păcătoșenia noastră, să putem alege calea mântuirii.

Vameșii erau socotiți păcătoși și necurați pentru că, încasând taxele, trăgeau fără milă spuza pe turta lor. De aceea erau ținuti în rând cu păgânii (Matei 18, 17). Dar în Zaheu păcătosul s-a deșteptat Zaheu-omul, întunecat până atunci de cel mai dinainte, și acesta s-a grăbit să se înalțe ca să-L vadă pe Omul fără de păcat, să vadă chipul său cel dintâi, curat și neschimbat. Zaheu a alergat așadar și s-a suit, ca pe o scară, într-un sicomor ce creștea pe marginea drumului pe unde avea să treacă Domnul.

Lăcomia orbește; numai Hristos poate da orbilor vedere. Lăcomia însingurează și-l leagă pe om în lanțurile robiei; Hristos îl scoate pe captiv din singurătate și-l duce în tovărășia îngerilor. El Se arată tuturor penitenților care se luptă să-L vadă, și cui Se arată El se arată și tainele cerului și ale pământului, și toate binecuvântările pe care le-a pregătit Dumnezeu, de la întemeierea lumii, celor ce-L iubesc. A Domnului și Mântuitorului nostru fie slava și lauda, împreună cu Tatăl și cu Sfântul Duh, Treimea cea deoființă și nedespărțită, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. ((extrase din: Predici – Sf. Nicolae Velimirovici, <https://www.impantokratoros.gr/2E551274.ro.aspx>).